TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 24. februārī *

Lieta C-300/02

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2002. gada 21. augustā cēla

Grieķijas Republika, ko pārstāv I. Halkiass [*I. Chalkias*] un G. Kanelopuls [*G. Kanellopoulos*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv M. Kondu-Dirande [*M. Condou-Durande*], pārstāve, kam palīdz N. Korojanakis [*N. Korogiannakis*], *dikigoros*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — grieķu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], N. Kolnerika [*N. Colneric*] (referente), E. Juhāss [*E. Juhász*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerāladvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 16. septembrī,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Grieķijas Republika lūdz atcelt Komisijas 2002. gada 26. jūnija Lēmumu 2002/524/EK, ar ko izslēdz no Kopienas finansējuma atsevišķus izdevumus, ko dalībvalstis veikušas Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļas ietvaros [izziņots ar dokumentu Nr. C(2002) 2281] (OV L 170, 77. lpp., turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums").

2 Ar šo lēmumu Komisija veica "fiksētas korekcijas nepietiekamu pamatpārbaužu dēļ" laukaugu sektorā un no 1996. līdz 1999. gada budžeta svītroja Kopienas finansējumu EUR 103 513 610 apmērā.

3 Īpašie finanšu korekciju iemesli tika apkopoti 2002. gada 23. maija *AGRI 60720/2002-FR-Final* kopsavilkuma ziņojumā par ELVGF Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanas kontroles rezultātiem saskaņā ar 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu Regulā Nr. 729/70 (EEK) un 7. panta 4. punktu Regulā (EK) Nr. 1285/1999 attiecībā uz augļiem un dārzeņiem, piena produktiem, dzīvnieku piemaksām, laukaugiem, lauku attīstības pasākumiem un maksājumu termiņiem (turpmāk tekstā — "Kopsavilkuma ziņojums").

4 Šī prasība attiecas uz trīs veidu korekcijām:

— korekcija EUR 49 385 195 apmērā, kuras pamats ir pretrunas starp deklarētiem izdevumiem un platību, kas var pretendēt uz paziņoto atbalstu, un kura piemērota 1994., 1995., 1996. un 1998. tirdzniecības gada ietvaros;

— fiksētā korekcija 5 % apmērā, kuras pamats ir nepilnības integrētās administrācijas un kontroles sistēmas ieviešanā attiecībā uz 1998. un 1999. tirdzniecības gadu, t.i., EUR 44 591 189;

— fiksētā korekcija 2 % apmērā, kuras pamats ir lauksaimniecības sadarbības asociāciju (*associations de coopérations agricoles*) veiktais ieturējums, ko piemēroja 1998. un 1999. tirdzniecības gada ietvaros, t.i., EUR 18 200 485.

Atbilstošās tiesību normas

Vispārīgais tiesiskais regulējums

5 3. panta 1. punkts Padomes 1970. gada 21. aprīļa Regulā Nr. 729/70 (EEK) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 94, 13. lpp.), ko groza Padomes 1995. gada 22. maija Regula (EK) Nr. 1287/95 (OV L 125, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 729/70"), nosaka:

"Intervenci, kas paredzēta, lai stabilizētu lauksaimniecības tirgu, un tiek veikta saskaņā ar Kopienas kopējā lauksaimniecības tirgus organizēšanas noteikumiem, finansē saskaņā ar 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu."

6 Regulas Nr. 729/70 5. pants regulē ikgadējo grāmatojumu noskaidrošanu, ko iesniegušas valstu pārstāvniecības, kas ir tiesīgas veikt izdevumus šajā sakarā.

7 5. panta 1. un 2. punkts paredz:

"1. Dalībvalstis regulāri nosūta Komisijai šādu informāciju par 4. pantā minētajiem akreditētiem maksātājiem un uzraudzības iestādēm, kā arī par ELVGF Garantiju nodaļas finansētiem darījumiem:

a) izdevumu pārskatus un finanšu vajadzību aplēses;

b) gada pārskatus, kam pievieno informāciju, kas vajadzīga grāmatojumu noskaidrošanai, un apstiprinājumu tam, ka iesniegtie rēķini ir pilnīgi, precīzi un ticami.

2. Komisija, konsultējoties ar 11. pantā minēto Fonda Komiteju:

[..]

b) līdz nākamā budžeta gada 30. aprīlim, pamatojoties uz 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem datiem, dzēš maksātāju iestāžu kontus.

Grāmatojumu noskaidrošanas lēmums attiecas uz to, vai iesniegtie rēķini ir pilnīgi, precīzi un pareizi.

Tas neattiecas uz vēlākiem lēmumiem, kas jāpieņem saskaņā ar c) apakšpunktu;

c) lemj par izdevumiem, kas jāsvītro no Kopienu finansējuma, ko paredz 2. un 3. pants, ja tā konstatē, ka izdevumi nav veikti atbilstoši Kopienu noteikumiem.

Pirms tiek pieņemts lēmums nepiešķirt finansējumu, Komisijas veikto pārbaužu rezultāti un atbildes rakstveidā jāpaziņo attiecīgajām dalībvalstīm, pēc kā abām pusēm jāmēģina vienoties par turpmāko rīcību.

Gadījumā, ja vienošanās netiek panākta, dalībvalsts var pieprasīt uzsākt procedūru, kas paredz četru mēnešu laikā saskaņot pušu atšķirīgo nostāju, un šīs procedūras rezultāti ir jāizklāsta paziņojumā Komisijai, kura tos izvērtē, pirms pieņem lēmumu nepiešķirt finansējumu.

Komisija novērtē summas, kas jāsvītro, tostarp ievērojot konstatētās neatbilstības svarīgumu. Komisija šajā sakarā ņem vērā pārkāpuma būtību un smagumu, kā arī Kopienai radīto zaudējumu apmēru.

Atteikums piešķirt finansējumu neattiecas uz izmaksām, kas veiktas agrāk nekā pirms 24 mēnešiem, pirms Komisija attiecīgajai dalībvalstij ir rakstveidā nosūtījusi pārbaužu rezultātus. Tomēr šis noteikums nav piemērojams finansiālajām sekām:

— kas izriet no nepilnībām 8. panta 2. punkta nozīmē,

— kas izriet no valsts atbalstiem vai pārkāpumiem, par kuriem ir uzsāktas Līguma 93. un 169. pantā norādītās procedūras."

8 Regulas Nr. 729/70 8. panta 1. punkta pirmā daļa paredz:

"Dalībvalstis saskaņā ar valsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem veic vajadzīgos pasākumus, lai

— pārliecinātos, ka Fonda finansētās operācijas tiek reāli veiktas un izpildītas pareizi,

— novērstu un atklātu nepilnības,

— atgūtu nepilnību vai nolaidības rezultātā zaudētās summas."

9 Minētās regulas 8. panta 2. punkts paredz:

"Ja zaudētās summas pilnībā atgūt neizdodas, tad nepilnību vai nolaidības finansiālās sekas sedz Kopiena, izņemot to nepilnību vai nolaidību sekas, kas attiecināmas uz dalībvalstu pārvaldības vai citām iestādēm.

Atgūtās summas tiek atmaksātas kredītrīkotājam vai iestādēm, atskaitot tās no Fonda finansētajiem izdevumiem. Procenti par atgūtām vai par vēlu atlīdzinātām summām ieskaitāmi Fondā."

10 Tās pašas regulas 9. panta 1. punkts paredz:

"Dalībvalstis dara Komisijai zināmu visu informāciju, kas vajadzīga Fonda pienācīgai darbībai, un veic visus atbilstošos pasākumus, lai veicinātu uzraudzību, kādu Komisija uzskata par nepieciešamu veikt Kopienas finansējuma pārvaldības ietvaros, to skaitā pārbaudes uz vietas.

Dalībvalstis ziņo Komisijai par normatīviem un administratīviem aktiem, ko tās ir pieņēmušas, lai piemērotu Kopienas tiesību aktus saistībā ar kopējo lauksaimniecības politiku, ciktāl šiem aktiem ir finansiālas sekas attiecībā uz Fondiem."

11 Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā minēto saskaņošanas procedūru regulē Komisijas 1994. gada 1. jūlija Lēmums Nr. 94/442/EK, kas izveido saskaņošanas procedūru saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanu (OV L 182, 45. lpp.). Saskaņā ar šī lēmuma 1. panta 1. punktu tiek izveidota Saskaņošanas struktūrvienība. Atbilstoši šī paša panta 2. punkta a) apakšpunktam "struktūrvienības nostāja neietekmē Komisijas galīgo lēmumu par grāmatojumu noskaidrošanu."

12 Komisijas 1995. gada 7. jūlija Regulas (EK) Nr. 1663/95, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EEK) Nr. 729/70 attiecībā uz ELVGF Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanas procedūru (OV L 158, 6. lpp.), 8. panta 1. punkts paredz:

"Ja kādas izmeklēšanas rezultātā Komisija uzskata, ka izdevumi netika veikti saskaņā ar Kopienas noteikumiem, tā paziņo ieinteresētajai dalībvalstij iegūtās ziņas, veicamos korektīvos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību turpmāk, un jebkuru tāda izdevuma novērtējumu, kuru tā ierosina izslēgt, ievērojot Regulas (EEK) Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu. Paziņojumā ietver atsauci uz šo regulu. Dalībvalsts atbild divu mēnešu laikā, un Komisija pēc tam var mainīt savu nostāju. Attaisnotos gadījumos Komisija var piekrist pagarināt attiecīgo atbildes termiņu.

Pēc atbildei atvēlētā termiņa beigām Komisija uzsāk divpusējās sarunas, un abas puses cenšas panākt vienošanos par veicamajiem pasākumiem. Tad Komisija oficiāli paziņo savus secinājumus dalībvalstij, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 94/442/EK."

13 Atbilstoši Regulas Nr. 1663/95 8. panta 2. punktam Regulas (EEK) Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētie lēmumi tiek pieņemti pēc jebkura Samierināšanas iestādes izstrādātā ziņojuma pārbaudes saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti Direktīvā 94/442/EK.

14 Vadlīnijas finanšu korekciju piemērošanai ir noteiktas Komisijas 1997. gada 23. decembra dokumentā Nr. VI/5330/97 ar nosaukumu "Vadlīnijas attiecībā uz

finansiālo seku aprēķinu ELVGF grāmatojumu noskaidrošanas lēmuma sagatavošanas ietvaros" (turpmāk tekstā — "Dokuments Nr. VI/5330/97"). Ja, pamatojoties uz pārbaudē iegūto informāciju, izmantojot statistikas līdzekļus vai izmantojot citus pārbaudāmus datus, nevar aprēķināt Kopienai nodarītos zaudējumus, var veikt fiksētu korekciju. Piemērotais korekcijas apmērs ir atkarīgs no tā, cik nozīmīgi ir konstatētie kontroles ieviešanas pienākumi.

15 Šī dokumenta 2. pielikumā ar nosaukumu "Finansiālās sekas dalībvalstu kontroles nepilnību dēļ ELVGF Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanas ietvaros" Komisija nošķir divu veidu kontroles:

"— [p]amatpārbaudes ir fiziskas un administratīvas kontroles, kas vajadzīgas pārbaudei pēc būtības, jo īpaši, par pieteikuma priekšmeta īstumu, kvantitatīviem un kvalitatīviem nosacījumiem, ieskaitot termiņu ievērošanu, ražas novākšanas prasības, aizturēšanas termiņus utt. Tās veic uz vietas, pārbaudot faktus, izmantojot neatkarīgus informācijas avotus, tādus kā kadastrālie reģistri;

— [p]apildu pārbaudes ir administratīvas darbības, kas vajadzīgas pieteikuma pareizai apstrādei, tādas kā konkursu termiņu ievērošanas kontrole, dubultu pieteikumu par vienu priekšmetu identifikācija, riska analīze, sankciju piemērošana un procedūru atbilstoša uzraudzība."

16 Saskaņā ar Dokumenta Nr. VI/5330/97 2. pielikumu Komisija piemēro šādas fiksētās korekcijas summas:

"Ja viena vai vairākas pamatpārbaudes netiek veiktas vai arī ir veiktas tik neatbilstošā līmenī vai tik reti, ka tās ir nederīgas, lai noteiktu pieteikuma pieņemamību vai novērstu pārkāpumus, ir jāpiemēro korekcija 10 % apmērā, jo ir pamats uzskatīt, ka pastāv paaugstināts būtisku zaudējumu risks ELVGF.

Ja ir veiktas visas pamatpārbaudes, bet nav ievērots to regulās ieteiktais skaits, biežums un precizitāte, ir jāpiemēro korekcija 5 % apmērā, jo ir pamats secināt, ka arī šīs pārbaudes nesniedz vajadzīgo garantiju līmeni pieteikumu likumībai un ka ELVGF pastāv ievērojams zaudējumu risks.

Ja dalībvalsts pamatpārbaudes veic pareizi, bet pilnībā neveic vienu vai vairākas papildu pārbaudes, ir jāpiemēro korekcija ar 2 % palielinājumu, ņemot vērā viszemāko ELVGF zaudējumu risku un vismazāko pārkāpuma smagumu."

Laukaugu jomas tiesiskais regulējums

17 Ar Padomes 1992. gada 27. novembra Regulu (EEK) Nr. 3508/92, ar ko izveido integrētu administrācijas un kontroles sistēmu (turpmāk tekstā — "IAKS") konkrētām Kopienas atbalsta shēmām (OV L 355, 1. lpp.), tika radīta jauna integrēta sistēma, kas piemērojama tostarp finansiālā atbalsta režīmam laukaugu kultūru sektorā.

18 Atbilstoši šīs Regulas 2. pantam:

"Integrētā sistēma sastāv no šādiem elementiem:

a) elektroniska datu bāze;

b) burtu un ciparu identifikācijas sistēma lauksaimniecībā izmantojamiem zemes gabaliem;

c) burtu un ciparu sistēma dzīvnieku identificēšanai un reģistrēšanai;

d) atbalsta pieteikumi;

e) integrēta kontroles sistēma."

19 Šīs Regulas 7. pants paredz, ka integrētās kontroles sistēma attiecas uz visiem iesniegtajiem atbalsta pieteikumiem, jo īpaši attiecībā uz administratīvajām pārbaudēm, pārbaudēm uz vietas un, attiecīgā gadījumā, uz pārbaudi, izmantojot uzņemšanu no attāluma ar aerofotogrāfijām vai no satelīta [kas tiek veikta, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma ar lidaparāta vai satelīta palīdzību].

20 Atbilstoši minētās Regulas 8. pantam:

"1. Dalībvalstis veic atbalsta pieteikumu administratīvu pārbaudi.

2. Administratīvās pārbaudes papildina ar pārbaudēm uz vietas, kas attiecas uz lauku saimniecības paraugu. Par visām minētajām pārbaudēm dalībvalstis sastāda paraugu ņemšanas plānu.

3. Katra dalībvalsts izraugās iestādi, kas atbild par šajā regulā paredzēto pārbaužu saskaņošanu.

4. Valsts iestādes, ievērojot nosacījumus, kas vēl jānosaka, var izmantot uzņemšanu no attāluma, lai noteiktu un apstiprinātu lauksaimniecībā izmantojamās zemes gabalu platību, identificētu kultūras un pārbaudītu to statusu.

5. Ja dalībvalsts kompetentās iestādes dažus saskaņā ar šo regulu veicamā darba aspektus deleģē specializētām aģentūrām vai firmām, tad tām jāsaglabā kontrole pār un atbildība par minēto darbu."

21 Regulas Nr. 3508/92, ko groza Padomes 1996. gada 17. decembra Regula (EK) Nr. 2466/96 (OV L 335, 1. lpp.), 13. panta 1. punkts paredz:

"1. Integrēto sistēmu piemēro:

a) no 1993. gada 1. februāra — atbalsta pieteikumiem uz liellopu identifikācijas un reģistrācijas burtu un ciparu sistēmu un uz integrēto kontroles sistēmu, kas minēta 7. pantā;

b) pārējiem 2. pantā minētajiem elementiem vēlākais:

— no 1998. gada 1. janvāra attiecībā uz Austriju, Somiju un Zviedriju;

— no 1997. gada 1. janvāra pārējām dalībvalstīm."

22 Padomes 1992. gada 30. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1765/92, ar kuru izveido atbalsta sistēmu noteiktu laukaugu audzētājiem (OV L 181, 12. lpp.), 15. panta 3. punkts paredz:

"Šajā regulā minētie maksājumi ir jāpārskaita saņēmējiem pilnā apmērā."

23 Saskaņā ar 9. panta 2. punkta trešo daļu Komisijas 1992. gada 23. decembra Regulā (EEK) Nr. 3887/92 par integrētās administrācijas un kontroles sistēmas piemērošanas noteikumiem attiecībā uz dažiem Kopienu atbalstu režīmiem (OV L 391, 36. lpp.), ko groza Komisijas 1995. gada 6. jūlija Regula (EK) Nr. 1648/95 (OV L 156, 27. lpp.), ja runa ir par nepareizām ziņām, kas sniegtas apzināti vai, pamatojoties uz rupju neuzmanību, attiecīgais lauksaimnieks uz konkrēto kalendāro gadu tiek izslēgts no atbalsta saņēmēju vidus.

Par lietas būtību

Par korekciju, kas piemērota 1994., 1995., 1996. un 1998. tirdzniecības gada ietvaros, pamatojoties uz atšķirību starp ikgadējām maksājumu deklarācijām un platību, kas var pretendēt uz atbalstu

Par minēto izdevumu likumību

24 No Kopsavilkuma ziņojuma B.7.3.1.1. punkta izriet, ka attiecībā uz 1994., 1995., 1996. un 1998. tirdzniecības gadu Komisijas dienesti konstatēja pārmērīgas atšķirības (pārmērīgie izdevumi kopumā veido EUR 49 385 195), salīdzinot Grieķijas Republikas gada deklarācijā norādītos izdevumus ar platībām, kas var pretendēt uz atbalstu saskaņā ar gala ziņojumu par pamata platību, ko iesniegušas Grieķijas iestādes.

— Lietas dalībnieku argumenti

25 Pēc Grieķijas valdības uzskatiem, nepareizi interpretējot un piemērojot 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu Regulā Nr. 729/70, lasot to kopā ar dokumenta Nr. VI/5330/97 2. pielikumu, Komisija uzskatīja, ka atšķirības, kas pastāv starp ikgadējo izdevumu deklarāciju un pieļaujamiem izdevumiem, veido reālas pretrunas un zaudējumus ELVGF. Komisija par attiecīgu summu ir samazinājusi Kopienu finansējumu un tādējādi fiksējusi finanšu korekciju Grieķijas Republikai. Komisija šādi rīkojās tāpēc, ka minētās pretrunas ir jāuzskata par sekām, ko radījis kopēja grāmatvedības informātikas tīkla trūkums, un ka tās neatspoguļo summas, kas atbilst precīziem izdevumiem, ko veikusi dalībvalsts, neievērojot dažus Kopienu noteikumus un tādējādi kaitējot Kopienu līdzekļiem. Taču runa nav par reālām, bet fiktīvām pretrunām, kas atspoguļo administrācijas sistēmas vājās vietas, ko rada kopējas homogēnas informātikas sistēmas trūkums.

26 Grieķijas valdība šajā sakarā norāda, ka:

— vai nu dati nav ticami un atšķirības starp tiem ir fiktīvas,

— vai nu tie ir ticami un atšķirības starp tiem ir reālas.

27 Pēc šīs valdības domām, šie divi apgalvojumi nevar pastāvēt vienlaicīgi tādā nozīmē, ka dati, kas nav ticami, nevar būt par pamatu reālām atšķirībām, kā to uzsver Komisija.

28 Turklāt tas, ka pastāv atšķirīga informācija, obligāti nenozīmē, ka maksājumi, kas pārsniedz normālus regulāros maksājumus, ir reāli. Tas tā vēl jo vairāk ir gadījumā, ja šie dati nav uzticami tādēļ, ka trūkst atbilstošas kopējas informātikas sistēmas. No tā izriet, ka pusei, kas apgalvo, ka atšķirības ir reālas, tāpat ir pienākums sniegt šo apgalvojumu pierādījumus. Taču Komisija, aprobežojoties ar norādi par atšķirību pastāvēšanu, neizpilda šo prasību.

29 Faktu, ka norādītās pretrunas nav reālas, tostarp pamato arī pētījums par 1997. gada ražu, kas veikts pēc Grieķijas iestāžu divpusējām konsultācijām ar Komisijas dienestiem 2001. gada 27. martā un kura secinājumus šie dienesti uzskatīja par pareiziem tādā ziņā, ka summa GRD 24 160 441 768 apmērā netika izslēgta no Kopienu finansējuma 1997. budžeta gada ietvaros.

30 Komisija norāda — Grieķijas valdība atzīst, ka pastāv atšķirības starp izdevumiem, kas veikti atbilstoši ikgadējai deklarācijai, un platībām, kas var pretendēt uz atbalstu saskaņā ar gala ziņojumu par Grieķijas iestāžu pārvaldībā esošām platībām, un Grieķijas valdība neapstrīd to apjomu. Komisija uzsver, ka Grieķijas valdība nesniedz citus elementus, kas pamatotu izdevumu un platību apjomu, kas, pēc Komisijas domām, būtu precīzi un ticami.

31 Komisija šajā sakarā norāda, ka Grieķijas valdības arguments, kas balstīts uz "fiktīvu atšķirību", liek domāt, ka summa, ko tā ir paziņojusi kā pārskaitītu ražotājiem, nav precīza, vai arī to, ka platības, ko tā ir deklarējusi kā pieļaujamas, nav precīzas, vai arī ka abi šie elementi ir nepareizi. Neatkarīgi no tā, kāda ir šī argumenta būtība, Grieķijas Republikas pienākums ir sniegt Komisijas dienestiem "precīzus" skaitļus.

— Tiesas vērtējums

32 Vispirms ir jāatgādina, ka ELVGF finansē tikai intervences, kas ir veiktas atbilstoši Kopienu regulējumam lauksaimniecības tirgus kopīgās organizācijas ietvaros (skat. it īpaši 2001. gada 6. marta spriedumu lietā C-278/98 Nīderlande/Komisija, *Recueil*, I-1501. lpp., 38. punkts, un 2003. gada 8. maija spriedumu lietā C-349/97 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-3851. lpp., 45. punkts).

33 Šeit arī jāatgādina, ka Komisijas pienākums ir pierādīt lauksaimniecības tirgus kopīgās organizācijas regulējuma pārkāpumu (skat. it īpaši 1991. gada 19. februāra spriedumu lietā C-281/89 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-347. lpp., 19. punkts). Tādējādi Komisijas pienākums ir pamatot savu lēmumu, ar ko tā konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav ieviesusi kontroli vai ka tā ir nepietiekama (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Komisija, 46. punkts).

34 Tomēr Komisijas pienākums ir nevis izsmeļošā veidā pierādīt valsts administrācijas veiktās kontroles nepilnību vai tās iesniegto skaitļu nepareizību, bet gan sniegt pierādījumu elementus par nopietnām un pamatotām šaubām, kas tai radušās attiecībā uz šīm kontrolēm vai šiem skaitļiem (skat. 1999. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-54/95 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-35. lpp., 35. punkts).

35 Attiecīgā dalībvalsts savukārt var apstrīdēt Komisijas konstatējumus tikai tad, ja tā pamato savus apgalvojumus ar elementiem, kas pierāda, ka pastāv ticama un darboties spējīga kontroles sistēma. Tāpēc, ja dalībvalstij neizdodas pierādīt, ka Komisijas konstatējumi ir nepareizi, tad šie konstatējumi var būt par pamatu nopietnām šaubām par to, vai ir veikti atbilstoši un efektīvi pārraudzības un kontroles pasākumi (skat. 1999. gada 28. oktobra spriedumu lietā C-253/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-7529. lpp., 7. punkts).

36 Šis Komisijas pierādīšanas prasības atvieglojums ir izskaidrojams ar faktu, ka dalībvalsts atrodas visizdevīgākajā situācijā, lai apkopotu un pārbaudītu ELVGF grāmatojumu noskaidrošanai vajadzīgo informāciju, un tai līdz ar to ir jāsniedz detalizēti un pilnīgi pierādījumi par to, ka kontroles vai skaitļi ir ticami un, attiecīgā gadījumā, ka Komisijas apgalvojumi ir kļūdaini (iepriekš minētie spriedumi lietā Vācija/Komisija, 35. punkts, un lietā Nīderlande/Komisija, 41. punkts).

37 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāpārbauda Grieķijas valdības sniegto pierādījumu elementi, salīdzinot tos ar konstatējumiem, ar ko Komisija ir pamatojusi Apstrīdēto lēmumu.

38 Ir skaidrs, ka izdevumi, kas veikti saskaņā ar ikgadējo deklarāciju, atšķiras veiktajām izmaksām un platībām, kas var pretendēt uz atbalstu saskaņā ar gala ziņojumu, ko Komisijai iesniegušas Grieķijas iestādes.

39 Pamatojoties uz pretrunīgiem skaitļiem, ko iesniegusi Grieķijas valdība, kas ļauj apšaubīt veikto atbalsta maksājumu likumību, Komisija ir sniegusi pierādījumus par to, ka pastāv nopietnas un pamatotas šaubas.

40 Līdz ar to Grieķijas iestāžu pienākums ir sniegt izsmeļošākus un pilnīgākus pierādījumus par to, ka šie maksājumi netika veikti, pārkāpjot Kopienu tiesības.

41 Pretēji Grieķijas valdības uzskatiem tādējādi nevar apgalvot, ka tas ir Komisijas pienākums — sniegt pierādījumus par to, ka konstatētās atšķirības ir reālas, tādā nozīmē, ka ticami dati par platību, kas var pretendēt uz atbalstu, būtu jāsniedz Komisijai.

42 Grieķijas valdība nav pierādījusi, ka maksājumi nepārsniedza tos, kas atbilst platībām, kuras var pretendēt uz attiecīgo atbalstu. Tā aprobežojās ar apgalvojumu — tas, ka pastāv pretrunīga informācija, obligāti nenozīmē, ka veiktie maksājumi patiešām ir pārsnieguši normālus likumīgos maksājumus.

43 No iepriekš minētā izriet, ka Grieķijas valdība nav iesniegusi pierādījumus, kas apšaubītu Komisijas konstatējumus attiecībā uz atšķirībām starp ikgadējām maksājumu deklarācijām un platībām, kas var pretendēt uz atbalstu.

Par otrās finanšu korekcijas minēto piemērošanu to pašu iemeslu dēļ

— Lietas dalībnieku argumenti

44 Grieķijas valdība norāda, ka to pašu iemeslu dēļ fiksētas korekcijas jau tika piemērotas 1994., 1995. un 1996. gada ražai. Tā precizē, ka finanšu korekcijas

Grieķijas Republikai jau tika piemērotas nepilnīgas IAKS dēļ laika periodā, kas atbilst 1994., 1995., 1996. un 1998. gada ražai laukaugu kultūru sektorā, ar Komisijas 2000. gada 5. jūlija Lēmumu Nr. 2000/449/EK, ar ko izslēdz no Kopienas finansējuma atsevišķus izdevumus, ko dalībvalstis veikušas Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļas ietvaros (OV L 180, 49. lpp.). Šīs fiksētās finanšu korekcijas, kas uzliktas šai dalībvalstij, bija: no vienas puses, 2 % 1994. gada ražai un, no otras puses, attiecībā uz 1995., 1996. un 1997. gada ražu — 5 % no deklarētajiem izdevumiem par pieteikumiem, kas ir pakļauti kontrolei uz vietas, un 2 % no izdevumiem, kas pakļauti kontrolei no attāluma. Šīs korekcijas ir piemērotas nepilnīgas IAKS un tās novēlotas ieviešanas dēļ. Šīm IAKS nepilnībām pieskaitāms arī kopējas informātikas sistēmas trūkums. Līdz ar to ir jāapstiprina, ka šīs fiksētās finanšu korekcijas, kas veiktas iepriekš attiecībā uz minētajām ražām, ietver arī kopējas informātikas sistēmas trūkumu, kas neļautu otrreizēju finanšu korekcijas piemērošanu šo pašu iemeslu dēļ.

45 Grieķijas valdība turklāt uzsver, ka šī finanšu korekcija neietver konkrētās pretrunas attiecībā uz 1997. gada ražu, skaidri nepamatojot iemeslu, kādēļ 1997. tirdzniecības gada ietvaros norādītās atšķirības EUR 77 000 000 apmērā netika svītrotas no Kopienu finansējuma. Komisija liek skaidri saprast, ka citu ražas gadu, izņemot 1997. gadu, ietvaros konstatētās pretrunas radās citu iemeslu dēļ, nevis kopējas informātikas sistēmas trūkuma dēļ. Pēc šīs valdības domām, lai piekristu Komisijas uzskatiem, būtu jāvadās pēc vismazāk pārliecinoša scenārija, saskaņā ar kuru, lai gan 1994., 1995. un 1996. tirdzniecības gadā konstatētās atšķirības ir reālas un maksājumi patiešām ir veikti, pārsniedzot Kopienu maksājumus, tad attiecībā uz 1997. tirdzniecības gadu šīs pašas atšķirības ir veidojušās saderīgas kopējas informātikas sistēmas trūkuma dēļ. Līdz ar to pēdējās minētās atšķirības nav reālas, un tādējādi attiecīgās summas nav svītrotas no Kopienu finansējuma. Taču tam sekojošā 1998. tirdzniecības gadā konstatētās atšķirības no jauna ir reālas, un ir veikti maksājumi, kas pārsniedz likumīgos maksājumus.

46 Grieķijas valdība secina, ka Apstrīdētais lēmums atbilstoši EKL 253. pantam ir jāatceļ pamatojuma trūkuma dēļ vai vismaz nepietiekama pamatojuma dēļ sakarā ar kļūdu faktos, nepareizu faktisko apstākļu izvērtējumu un to, ka nav ņemti vērā izšķiroši elementi, pakārtoti prasot grozīt attiecīgo lēmumu tā, lai summas, kas atbilst, netiek svītrotas no Kopienu finansējuma.

47 Komisija nepiekrīt Grieķijas valdības viedoklim, saskaņā ar kuru pastāv dubulta finanšu korekcija to pašu ražu ietvaros un to pašu iemeslu dēļ. Iepriekš minētās korekcijas pamato ELVGF zaudējumu risks, kas izriet no minētā nepilnību kopuma, kuras, pamatojoties uz Dokumentu Nr. VI/5330/97, konstatētas Grieķijas maksājumu un kontroles sistēmā. Vēlāk Komisijas dienesti, piemērojot Komisijas 1996. gada 9. aprīļa Regulu (EK) Nr. 658/96 par dažiem nosacījumiem kompensācijas maksājumu piešķiršanai konkrētu laukaugu audzētājiem saskaņā ar atbalsta sistēmu (OV L 91, 46. lpp.) un šīs regulas VIII pielikumu, no Grieķijas Republikas saņēma informāciju par ražu 1994. un 1996. gadā, kas tiem ļāva salīdzināt platības, kas var pretendēt uz atbalstu, un veiktos maksājumus un konstatēt, ka pastāv ievērojamas atšķirības un reāli zaudējumi ELGVF. Jaunā piemērotā korekcija tātad pamatota ar to dažu atšķirību konstatāciju, kuru rezultātā radās nelikumīgi izdevumi.

48 Kas attiecas uz 1997. gada ražu, Komisija uzsver, ka Grieķijas valdība sniedza informāciju un paskaidrojumus, kas tai ļāva konkrēti un atsevišķi izvērtēt finansiālās sekas un konstatētās problēmas. Šādi dati būtu jāsniedz arī nākamajos gados. Taču neviens paskaidrojums vai informācija šajā sakarā netika iesniegta. Fakts, ka 1997. gadā netika konstatēta neviena atšķirība, nav pietiekams arguments, lai bez citiem informācijas elementiem secinātu, ka nepastāv atšķirības attiecībā uz 1994., 1995., 1996. un 1998. gadu.

— Tiesas vērtējums

49 Vispirms ir jākonstatē, ka iebildumu, kas pamatots ar Apstrīdētā lēmuma pamatojuma trūkumu attiecībā uz minēto dubulto finanšu korekciju, Grieķijas valdība neminēja kā neatkarīgu pamatu, bet tas drīzāk šķiet saistīts ar kopējiem Komisijas apsvērumiem. Tātad šis iebildums atsevišķi nav jāpārbauda.

50 Kā tas arī izriet no šī sprieduma 32. punkta, ELVGF finansē tikai tās intervences, kas ir veiktas atbilstoši Kopienu regulējumam lauksaimniecības tirgus kopīgās organizācijas ietvaros. Komisijai nav pienākuma konstatēt zaudējumu pastāvēšanu: pietiek, ja tā šajā sakarā sniedz nopietnu pazīmju aprakstu (iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Komisija, 146. punkts).

51 Šajā lietā ir skaidrs, ka, runājot par maksājumiem, kas netika pamatoti ar platībām, kuras var pretendēt uz atbalstu, Komisija šādas pazīmes sniedza un ka Grieķijas valdība nav pierādījusi maksājumu likumību.

52 Kas attiecas uz 1997. gada ražu, Komisija pamatoti uzsver — tas, ka attiecīgajā gadā netika konstatēta neviena atšķirība, nav pietiekams arguments, lai, nesaņemot citu informāciju, secinātu, ka arī citos gados atšķirības nepastāv.

53 Runājot par korekcijām, kas jau tika piemērotas 1994., 1995. un 1996. gada ražai, tās tika veiktas sakarā ar IAKS nepilnībām un tām ir fiksēts raksturs, turpretī korekcijas, par kurām ir runa šajā lietā, tika piemērotas nevis fiksētā apmērā, bet gan vadoties pēc precīza zaudējumu aprēķina.

54 Protams, nevar jau iepriekš izslēgt, ka 1994. un turpmāko gadu laikā konstatētie riski, kas Komisijai lika veikt fiksētās korekcijas, jau iekļāva risku, kas saistīts ar atšķirīgo informāciju par platībām, kuras var pretendēt uz atbalstu, un veiktajiem atbalsta maksājumiem.

55 Tomēr Komisija izsmeļoši pierādīja, ka iepriekšējo gadu laikā piemērotās korekcijas netika pamatotas ar šādu risku, bet gan ar citiem īpašiem iemesliem.

56 Attiecībā uz 1994. gadu no Kopsavilkuma ziņojuma B.7.3.1.5. punkta izriet, ka šajā gadā piemērotā korekcija attiecās tikai uz kontroles sistēmas sekundāriem aspektiem un neietvēra saderīgas kopējas informātikas sistēmas trūkumu, kas ir šīs finanšu korekcijas pamatā.

57 1995. un 1996. tirdzniecības gada ietvaros piemērotās korekcijas bija saistītas ar trūkumiem, veicot kontroli uz vietas, nevis pamatojoties uz saderīgas kopējas informātikas sistēmas trūkumu. Faktiski, kā to uzskata arī Komisija savā iebildumu rakstā, ko nenoliedz arī Grieķijas valdība, 1995. un 1996. tirdzniecības gada ietvaros piemērotās fiksētās korekcijas attiecas tostarp uz nepilnībām saistībā ar kavējumiem, veicot kontroles no attāluma un kontroles uz vietas, kā arī kadastra datu un atbildes kontroles trūkumu.

58 Šo konstatējumu Grieķijas valdība, kas konkrētāk norāda, ka trūkumi, ko tai pārmet, ietvēra arī kopējas informātikas sistēmas trūkumu, nav atspēkojusi.

59 Saskaņā ar Lēmumu 2000/449 no 1996. līdz 1998. tirdzniecības gadam piemērotās korekcijas pamatoja ELVGF zaudējumu risks, kas izriet no "IAKS [t]rūkumiem".

60 Lai gan saskaņā ar Regulas Nr. 3508/92 2. pantu kopēja informātikas sistēma ir IAKS sastāvdaļa, to veido arī vairāki citi elementi. Faktiski IAKS tāpat ietver arī administratīvās kontroles, kontroles uz vietas, vajadzības gadījumā — kontroles, kas veiktas, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma ar lidaparāta vai satelīta palīdzību.

61 Tādējādi ar Lēmumu 2000/449 ieviestās korekcijas pamatoja visu trūkumu kopums. Veicot iepriekšējās korekcijas, konstatētā atšķirība starp veiktajiem maksājumiem un platībām, kuras var pretendēt uz atbalstu, kā tāda nav ņemta vērā.

62 Līdz ar to iebildums, kas pamatots ar divkāršu finanšu korekciju vienam un tam pašam periodam un vienu un to pašu iemeslu dēļ, ir jānoraida.

Par Komisijas nekompetenci *ratione temporis*

— Lietas dalībnieku argumenti

63 Pakārtoti Grieķijas valdība norāda — Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunkts noteic, ka atteikumu piešķirt finansējumu nevar attiecināt uz

izdevumiem, kas veikti vairāk nekā pirms 24 mēnešiem un par kuriem Komisija attiecīgajai dalībvalstij ir nosūtījusi veikto pārbaužu rakstveida rezultātus.

64 Grieķijas valdība uzskata, ka Regulas Nr. 1663/95 8. panta 1. punktā noteiktās Komisijas tiesības veikt finanšu korekcijas laikā, kas sākas 24 mēnešus pirms tam, kad attiecīgajai dalībvalstij nosūta veikto pārbaužu rakstveida rezultātus, kā priekšnosacījumu izvirza to, ka šis rakstveida rezultātu paziņojums, kas izstrādāts pārbaužu laikā, ietver arī to izdevumu aplēses, kurus varētu svītrot saskaņā ar Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu. Līdz ar to pārbaužu rezultātu paziņojums, kas neietver šādu, iespējams, svītrojamu izdevumu aplēses, neatbilst definētajiem tiesību priekšnosacījumiem.

65 Turklāt Grieķijas valdība norāda, ka šī finanšu korekcija nevar ietvert ražas gadus no 1994. līdz 1996. gadam un 1998. gadu, jo saskaņā ar minētā 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu to nevar attiecināt uz izdevumiem, kas veikti vairāk nekā 24 mēnešus pirms tam, kad oficiāli paziņoti Komisijas secinājumi saistībā ar dienestu pārbaudēm, kas reģistrētas ar Nr. 214/99, 219/99 un 1/2000.

66 Komisija atbild, ka Grieķijas Republika nevar šo faktu izmantot savā labā, jo pati nav laicīgi iesniegusi Komisijai precīzu informāciju par attiecīgajiem gadiem. Tā uzsver, ka dienesti ir pastāvīgi nodrošinājuši viedokļu apmaiņu ar Grieķijas iestādēm par minētajām atšķirībām. Komisija šajā sakarā tostarp norāda arī uz savu 1998. gada 23. jūnija vēstuli (Nr. VI/25149, grieķu valodā — EL 32539, 1998. gada 24. augusts), ar ko tā darīja Grieķijas iestādēm zināmu savu nodomu svītrot dažus izdevumus no Kopienu finansējuma. Savā 2001. gada 5. februāra vēstulē (Nr. VI/003644) Komisija norādīja, ka tai ir nodoms svītrot izdevumus, kas neatbilst no 1994. līdz 1998. gadam kultivētajām platībām.

— Tiesas vērtējums

67 Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunkta piektā daļa paredz, ka "[a]tteikumu piešķirt finansējumu nevar attiecināt uz izdevumiem, kas veikti vairāk nekā 24 mēnešus pirms tam, kad [Komisija] attiecīgajai dalībvalstij ir rakstveidā nosūtījusi pārbaužu rezultātus".

68 Regula Nr. 1663/95, ar ko piemēro Regulu Nr. 729/70, 8. panta 1. punkta pirmajā daļā precizē rakstveida paziņojuma saturu, ar kuru Komisija paziņo pārbaužu rezultātus dalībvalstīm (skat. 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-170/00 Somija/Komisija, *Recueil*, I-1007. lpp., 26. punkts).

69 Atbilstoši šim pantam minētajā paziņojumā jānorāda koriģējoši pasākumi, kas veicami, lai nākotnē nodrošinātu attiecīgā regulējuma ievērošanu, jāietver to izdevumu novērtējums, ko Komisija ir nodomājusi svītrot, un jāietver atsauce uz Regulu Nr. 1663/95.

70 Atbilstoši Tiesas judikatūrai Komisijai attiecībās ar dalībvalstīm ir jāizpilda nosacījumi, ko tā sev uzliek ar piemērošanas regulu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Somija/Komisija, 34. punkts). Šo nosacījumu neievērošana atkarībā no to svarīguma pakāpes var ietekmēt procesuālo garantiju saturu, kas dalībvalstīm piešķirtas ar Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu, kas ierobežo laikā tos izdevumus, ko ELVGF var atteikties finansēt (skat. tostarp 2002. gada 13. jūnija spriedumu lietā C-158/00 Luksemburga/Komisija, *Recueil*, I-5373. lpp., 24. punkts).

71 Tātad ir jānoskaidro, ciktāl 1998. gada 23. jūnija vēstule atbilst Regulas Nr. 1663/95 8. panta 1. punktā noteiktajām prasībām.

72 Šajā vēstulē Komisija, atsaucoties uz Regulas Nr. 1663/95 8. pantu, darīja Grieķijas iestādēm zināmu savu nodomu svītrot no Kopienu finansējuma daļu no izdevumiem, kas deklarēti par laika periodu, kurš nepārsniedz 24 mēnešus pirms šīs vēstules formālas saņemšanas datuma, piemērojot 7. panta 1. punktu Komisijas 1996. gada 16. februāra Regulā (EK) Nr. 296/96 par datiem, kas dalībvalstīm jānosūta, un par izdevumu, kurus finansē Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļa, ikmēneša iegrāmatošanu, un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 2776/88 (OV L 39, 5. lpp.).

73 Kas attiecas uz izdevumu novērtējumu, Komisija Grieķijas iestādēm norādīja, ka šo izdevumu daļu nosaka, pamatojoties uz šajā jomā piemērojamo regulējumu.

74 No judikatūras izriet, ka jēdziens izdevumu "novērtējums", kas minēts Regulas Nr. 1663/95 8. panta 1. punktā, kā arī tā ekvivalenti dažādu valodu versijās ir interpretējami tādā nozīmē, ka attiecīgās izdevumu summas nav jāizsaka skaitļos un pietiek ar to, ka ir norādīti elementi, kas ļauj šo summu aprēķināt vismaz aptuveni (skat. tostarp 2001. gada 13. septembra spriedumu lietā C-375/99 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-5983. lpp., 16. punkts).

75 Šo gramatisko interpretāciju apstiprina tas, ka — kā jau tika atgādināts šī sprieduma 36. punktā — tieši dalībvalsts atrodas visizdevīgākajā situācijā, lai apkopotu un pārbaudītu ELVGF grāmatojumu noskaidrošanai vajadzīgos datus.

76 Šajā lietā pārbaužu ziņojuma, kas bija pievienots 1998. gada 23. jūnija vēstulei un kura nosaukums ir "Ziņojums par ELVGF grāmatojumu noskaidrošanu — Garantiju nodaļa, laukaugu kultūras, 1996. un 1997. gada raža", 1.3.2., 3.7. un 3.8. punktā ir ietverta nepārprotama atsauce uz to, ka apkopotie dati liecināja — ir neiespējami kopsummas, kas iegūtas, izmantojot informātikas datus, salīdzināt ar atbilstošajā laika periodā deklarētajiem ELVGF izdevumiem un ka trūkst būtisku datu. Tika konstatētas ievērojamas atšķirības.

77 Taču ar šo informāciju nepietiek, lai veiktu "novērtēšanu" Regulas Nr. 1663/95 8. panta 1. punkta nozīmē. Ziņojumā tiek nosaukti daudzi kritizējami punkti attiecībā uz konstatētajiem trūkumiem, ieviešot IAKS sistēmu, un uz 1996. un 1997. ražas gada ietvaros minētajiem darbības traucējumiem. Vēstulē nav norādīts, ka Komisija plāno korekciju, kas nav fiksēta. Kas attiecas uz abām ražām, Grieķijas iestādes pat aptuveni nespēja aprēķināt iespējamo korekciju summu. Turklāt 1994. un 1995. gada ražas netika pieminētas ne šajā vēstulē, ne tai pievienotajā ziņojumā.

78 1998. gada 23. jūnija vēstuli tātad nevar uzskatīt par paziņojumu Regulas Nr. 1663/95 8. panta 1. punkta nozīmē.

79 Arī 2000. gada 13. jūnija vēstulē šāda veida korekcija nav minēta.

80 Pirmais Komisijas paziņojums, kas šajā lietā atbilst noteiktajām prasībām, ir 2001. gada 20. augusta vēstule.

81 Komisija nevar iebilst pret Regulas Nr. 729/70 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēto termiņu, norādot, ka Grieķijas iestādes nav pietiekami sadarbojušās, lai palīdzētu noskaidrot konstatētos trūkumus. Faktiski nekas netraucē Komisijai paziņojumā, kas paredzēts šajā noteikumā, zaudējumu novērtēšanai izmantot iepriekšējas aplēses, pamatojoties uz šīm atšķirībām.

82 Līdz ar to apstrīdētais lēmums ir atceļams tiktāl, ciktāl tas no Kopienu finansējuma svītro Grieķijas Republikas veiktos izdevumus laukaugu kultūru sektorā pirms 1999. gada 20. augusta, ciktāl šie minētie izdevumi skar korekcijas sakarā ar pretrunām starp deklarētajiem izdevumiem un platībām, kas var pretendēt uz paziņoto atbalstu.

Par fiksēto korekciju 5 % apmērā, kas ir piemērota 1998. un 1999. tirdzniecības gada ietvaros sakarā ar nepilnībām IAKS ieviešanā

83 Komisija Kopsavilkuma ziņojuma B.7.3.1.1. punktā detalizēti izklāsta, ka Grieķijas Republika vēl nebija ieviesusi IAKS.

Lietas dalībnieku argumenti

84 Grieķijas Republika vispirms norāda, ka valsts līmenī uz vietas veikto pārbaužu skaits bija divreiz lielāks nekā Regulā Nr. 3887/92 paredzētais, kas ir 5 %. 1998. gadā tas pieauga līdz pat 13,55 % no atbalsta pieteikumu skaita. Šis fakts, ņemot vērā zemes gabalu sadrumstalotību un daudzos iesniegtos atbalsta pieteikumus, ļauj konstatēt,

ka Komisijas pieprasīto uz vietas veicamo kontroles pasākumu skaita procentuāls pieaugums būtu, pirmkārt, lieks un, otrkārt, izšķērdīgs, ņemot vērā būtiskus administratīvos un finansiālos izdevumus, ko tas izraisītu. Kas attiecas uz kavējumiem, ieviešot šīs pārbaudes, it īpaši pēc ražas novākšanas, šie kavējumi neietekmēja efektīvu kultūru identifikāciju pat pēc ražas novākšanas, pateicoties kultūru pārpalikumiem, kas bija saglabājušies labā stāvoklī, pateicoties paaugstinātai temperatūrai un sausumam. Kā kontroles pasākumu skaits, tā arī kvalitāte līdz ar to bija apmierinoša.

85 Kas attiecas uz atšķirībām, kas konstatētas starp Komisijas dienestiem paziņotajām kontrolēm un kontroli, izmantojot attēlus, kas iegūti no attāluma, tās neesot reālas un esot jānorāda uz kļūdām, kas ieviesušās informācijas datorizētas apstrādes procesā.

86 Turklāt, kas attiecas uz pārbaudi, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma, ir jāatzīmē, ka 1998. un 1999. gada laikā ir tikusi piemērota +/– 6,2 m tolerance atbilstoši Kopējā izpētes centra (*ISPRA*) izstrādātajai specifikācijai un ka šis paņēmiens Grieķijā nedarbojās apmierinoši sakarā ar zemes gabalu sadrumstalotību. Pilotpasākums optimālas tolerances noteikšanai vēlāk pierādīja, ka optimālā tolerance Grieķijā ir +/– 3 m, un šī ir tā tolerance, kas tiek piemērota kopš 2000. gada. Šeit ir jāpiebilst, ka konstatētās iespējamās nepilnības nav tik nozīmīgas, lai tās radītu finansiālu zaudējumu risku ELVGF.

87 Kas attiecas uz to, ka nebija pabeigts kadastrālais reģistrs, un grūtībām, kas saistītas ar lauksaimniecības parceļu identificēšanu, ir jāatzīmē, ka kartogrāfiskā atbalsta izstrādes ietvaros IAKS vajadzībām Grieķijas iestādes, sadarbojoties ar Eiropas Savienības kompetentajiem dienestiem un Kopējo izpētes centru (*ISPRA*), 1994. gadā

sāka strādāt šajā virzienā, lai nodrošinātu vismaz aptuveni 90 % IAKS deklarāciju. Šis darbs sastāvēja no ortogrāfiju un vienību diapozitīvu izveides un tika pabeigts 1997. gadā; tātad kopš 1998. gada attiecīgie materiāli izmēģinājuma kārtībā tika pielietoti dažādos valsts novados. Pilnā apmērā tos pielieto kopš 1999. gada, un tie pārklāj aptuveni 75 % no IAKS lauksaimniecības parcelēm.

88 Ņemot vērā iepriekš minēto un galvenokārt vīnkopības un olīvu audzēšanas reģistra ieviešanas stadiju, proti, 75 %, kā arī tūlītēju tā pabeigšanas perspektīvu, Grieķijas iestādes norāda — tas, ka šī metode vēl nav pilnībā ieviesta, neveido būtisku nepilnību, kas radītu reālu zaudējumu risku Kopienu līdzekļiem.

89 Visbeidzot, kas attiecas uz sankciju trūkumu un to, ka nepastāv piemērota kontroles sistēma, Grieķijas iestādes norāda, no vienas puses, ka Regulas Nr. 3887/92 9. pantā paredzētās sankcijas nav piemērotas gadījumos, kad platības bija pieteiktas kā apūdeņotas, lai gan ražotāji nebija iesnieguši nekādus pierādījumus par to, ka šīs kultūras pastāvētu un ka runa nav par apzināti nepareizu deklarāciju un ka, jebkurā gadījumā, šādas sankcijas ir piemērojamas tikai no 2000. gada, kad tika izveidota ievērojama platība vienīgi kukurūzas kultivēšanai.

90 Tādēļ Grieķijas valdība norāda, ka valsts kontroles struktūra un režīms, salīdzinot ar to, kāds tas bija iepriekš, ir uzlabojies un ka fiksētā 5 % finanšu korekcija ir piemērota nesamērīgi. Tā atgādināja, ka tā pati korekcijas likme ir piemērota iepriekšējām ražām.

91 Komisija norāda, ka 1998. gadā daudzos reģionos tika konstatētas vairākas būtiskas nepilnības. Tomēr minētā gada laikā Grieķijas iestādes nav veikušas papildu kontroles, un 1999. gadā nav pieaugusi kontroles pieteikumu procentu likme, kā to paredz Regulas Nr. 3887/92 9. pants. 1999. un 2000. gadā Grieķijas iestādes nav

spējušas sniegt statistikas datus par pārbaudēm, jo vēl nebija ieviesta datorprogramma, kas ietver centralizētus statistikas datus.

92 Turklāt Komisija norāda uz trūkumiem, kas saistīti ar to pārbaužu skaitu un kvalitāti, kas veiktas, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma, klasisko pārbaužu kvalitāti, kas tiek veiktas uz vietas, lauksaimniecības parceļu identificēšanas sistēmu, apūdeņoto platību kultūru kontroli un procedūras vispārējo pārraudzību.

93 Komisija norāda, ka Grieķijas valdība atzīst un piekrīt visiem pārbaudes secinājumiem, kā arī konstatētajām atšķirībām un sistēmas un kontroles nepilnībām. Šī valdība tostarp atzīst, ka 1999. gadā kontroles pasākumu skaits nav pieaudzis, ka deklarētais to kontroles pasākumu skaits, kas tiek veikti, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma, ir neprecīzs un ka pārbaudes uz vietas ir veiktas ar nokavēšanos pat pēc ražas novākšanas, ka pieļautā 6,2 m tolerance attēliem, kas iegūti no attāluma, nav piemērojama Grieķijā sastopamo mazo kultūru situācijai, ka attiecīgajā periodā kadastrālā reģistra izstrāde vēl ilgi nebūtu ieviesta un ka Regulas Nr. 3887/92 9. pantā paredzētās sankcijas nav piemērotas patvaļīgi šī regulējuma interpretācijas dēļ.

94 Ņemot vērā to nepilnību apjomu, kas skāra kontroles sistēmu laikā, par kuru ir strīds, un augsto zaudējumu risku ELVGF, korekcija 5 % apmērā, pēc Komisijas domām, jāuzskata par pamatotu.

Tiesas vērtējums

95 Piemērojot judikatūru, kas minēta šī sprieduma 33.–35. punktā, Grieķijas valdības pienākums ir pierādīt, ka 1998. un 1999. tirdzniecības gada laikā Grieķijas Republika

ir piemērojusi ticamu un efektīvu kontroles sistēmu un ka Komisijas izvirzītās pretenzijas, kas balstītas uz dienestu veikto materiālo pārbaudi, nebija pamatotas.

96 Tomēr, kas attiecas uz IAKS ieviešanu, Grieķijas valdība neapstrīd to, ka Regulas Nr. 3508/92 2. un 3. pantā paredzētā informātikas datu bāze nav bijusi ieviesta noteiktajā termiņā un nedarbojās attiecīgo tirdzniecības gadu laikā. Tā tikai norāda, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tika uzlabota valsts kontroles struktūra un režīms un ka Komisijas minētie fakti neveido nopietnas nepilnības, kas radītu reālu zaudējumu risku Kopienu līdzekļiem.

97 Šajā sakarā ir jāatgādina IAKS ieviešanas nozīme, sīki neiztirzājot jautājumu par to kontroles pasākumu kvalitāti, kas tiek veikti, izmantojot attēlus, kuri iegūti no attāluma, vai to pārbaužu skaitu, kas jāveic uz vietas. Faktiski lauksaimniecības parceļu identificēšana kā tāda, kas Grieķijā vēl nebija pilnīgi pabeigta, ir jāuzskata par izšķirošu, lai pareizi piemērotu režīmu, kas attiecas uz platību. Uzticamas parceļu identificēšanas sistēmas trūkums kā tāds veido augstu zaudējumu riska pakāpi Kopienu budžetam.

98 Kas attiecas uz Regulā Nr. 3887/92 paredzētajām sankcijām, pietiek konstatēt, ka ražotāji ir deklarējuši savus zemes gabalus kā apūdeņotus, nespējot sniegt šajā sakarā pierādījumus. Minētās regulas 9. panta 2. punktā paredzētās sankcijas nozīmē, ka attiecīgās parceles tiek svītrotas no Kopienu finansējuma. Pretēji tam, ko norāda Grieķijas valdība, šī sankcija jau bija jāpiemēro, veicot attiecīgās darbības.

99 Pat ja iespējams konstatēt uzlabojumus, Grieķijas valdība nevar apgalvot, ka, pamatojoties uz šo konstatējumu un ņemot vērā to, ka iepriekš jau tika piemērota korekcija 5 % apmērā, veicamo korekciju apmērs ir jāsamazina. Faktiski, neskatoties

uz šiem uzlabojumiem, lai arī cik ievērojami tie būtu, ELVGF zaudējumu risks tomēr bija ļoti augsts, sākot jau ar IAKS sistēmas ieviešanai paredzētā termiņa beigām, proti, 1997. gada 1. janvāri, tādējādi korekcija 5 % apmērā par iepriekšējiem gadiem ir jāuzskata par samērā saudzējošu.

100 Līdz ar to fiksētās korekcijas 5 % apmērā par 1998. un 1999. gadu šķiet atbilstošas Komisijas Dokumentā Nr. VI/5330/97 ieviestajām vadlīnijām.

Par fiksēto korekciju 2 % apmērā, kas piemērota 1998. un 1999. tirdzniecības gada ietvaros sakarā ar lauksaimnieku kooperatīvo asociāciju veiktajiem ieturējumiem

101 No Kopsavilkuma ziņojuma B.7.3.1.5. punkta izriet, ka 1998. un 1999. gadā lauksaimnieku kooperatīvās asociācijas automātiski ieturēja aptuveni 2 % no lauksaimniekiem pārskaitītās atbalsta summas, lai segtu savus administratīvos izdevumus.

Lietas dalībnieku argumenti

102 Grieķijas valdība norāda, ka valsts tiesību regulējums kopš attiecīgajiem ražas gadiem vairs nepieļauj ieturējumus. Pēc šīs valdības uzskatiem 2001. gada 11. janvāra spriedums lietā Grieķija/Komisija (C-247/98, *Recueil*, I-1. lpp.), no kura izriet, ka šādi ieturējumi ir aizliegti, ietver skaidru norādi uz ieturējumiem pirms Likuma Nr. 2538/97 stāšanās spēkā, proti, 1997. gada 1. decembra. Ar minētā likuma

37. pantu Likuma Nr. 1409/83 2. pantam tika pievienota otrā daļa, kas noteic, ka "pirmajā daļā paredzētās summas ieturējums neattiecas uz summām, kas ir uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) rēķina, ciktāl Kopienu regulējumā nav noteikts citādi". Tātad valsts regulējums tieši iestājas pret jebkāda veida ieturējumiem no ELVGF atbalstiem.

103 Grieķijas valdība norāda, ka dalībvalsts pienākums nodrošināt atbalstu pārskaitījuma kopsummu neaprobežojas ar attiecīgā valsts regulējuma ieviešanu, bet attiecas arī uz tā stingru ievērošanu un piemērošanu tādā nozīmē, ka ieturējumus no iespējamiem konstatētiem atbalstiem var atgūt sakarā ar to, ka tie ir veikti bez tiesiska pamata un nelikumīgi. Taču šis pēdējais punkts izvirza priekšnosacījumu par atbalsta saņēmēja sūdzību un, plašākā nozīmē, par to, lai nepastāvētu pretējas vienošanās starp lauksaimnieku asociācijām un saņēmēju. Šajā lietā nepastāv ne Kopienu, ne valsts regulējuma pārkāpums, jo pārskaitītā atbalsta saņēmējs ir skaidri piekritis atbalsta daļas ieturējumam.

104 Šīs lietas tiesas sēdes laikā Grieķijas valdība piebilda, ka, pieņemot Likumu Nr. 2538/97, administrācija ar vairāku apkārtrakstu palīdzību informēja visus šajā jomā kompetentos dienestus par to, ka šis likums ir stingri jāievēro un ka šī likuma pārkāpēji tiks tiesāti.

105 Ņemot vērā pieņemtos un konstatētos uzlabojumus šajā jomā, nav pamatoti, vai vismaz būtu ārkārtīgi netaisnīgi un nesamērīgi izslēgt no Kopienu finansējuma daļu no saņēmējiem pārskaitītajiem atbalstiem, kas veido 2 % no šiem atbalstiem.

106 Komisija norāda — Grieķijas valdība atzīst, ka lauksaimnieku kooperatīvo asociāciju ieturējums 2 % apmērā ir pretrunā ar Kopienu tiesībām un ka tā neapstrīd Komisijas

pārbaužu rezultātus, kas pierāda, ka šīs asociācijas ietur 2 % no saņēmējiem pārskaitītajiem atbalstiem.

107 Lai gan Grieķijas valdība ir atcēlusi likumu, kas ļāva lauksaimnieku kooperatīvajām asociācijām kompensēt ar atbalstu pārskaitīšanu pārvaldību saistītos izdevumus, ieturot no tiem 2 %, tā nav veikusi atbilstošus pasākumus, lai aizkavētu to, ka minētās asociācijas veic šos ieturējumus. Komisija atgādina, ka dalībvalstīm ir jāaizkavē jebkura tieša vai netieša, ar nepārredzamām darbībām veikta izvairīšanās pildīt pienākumu, saskaņā ar kuru visas atbalsta summas ir jāpārskaita ražotājiem.

108 Komisija piebilst, ka tā ir saņēmusi vairākas sūdzības no ražotājiem par šiem ieturējumiem.

Tiesas vērtējums

109 Regulas Nr. 1765/92 15. panta 3. punkts paredz, ka šajā regulā minētie maksājumi ir pilnībā jāpārskaita saņēmējiem.

110 Neskatoties uz Likuma Nr. 2538/97 pieņemšanu, kas ir pretrunā šādu ieturējumu aizliegumam, ir skaidrs, ka 1998. un 1999. gada laikā lauksaimnieku kooperatīvās asociācijas, lai segtu savus administrācijas izdevumus, automātiski ieturēja summu, kas veido aptuveni 2 % no lauksaimniekiem pārskaitītajiem atbalstiem.

111 Taču dažu laukaugu kultūru ražotāju atbalsta režīms neparedz nevienu izņēmumu, kas atļautu šādu ieturējumu. Tiesa ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 1765/92 15. panta 3. punkts aizliedz valsts iestādēm samazināt veiktos pārskaitījumus vai pieprasīt ar pieteikuma izskatīšanu saistīto administratīvo izdevumu apmaksu, kas izraisa atbalsta summas samazināšanu (1998. gada 22. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-36/97 un C-37/97 *Kellinghusen*, *Recueil*, I-6337. lpp., 21. punkts). Tas pats attiecas uz lauksaimnieku kooperatīvajām asociācijām, kas piedalās attiecīgo atbalstu maksājumos.

112 No Regulas Nr. 1765/92 15. panta 3. punkta izriet pienākums sasniegt rezultātu, līdz ar to nav svarīgi, vai ir reģistrētas sūdzības un vai starp saņēmēju un kooperatīviem ir noslēgtas vienošanās par atbalsta daļas ieturējumu.

113 Komisijas fiksētā korekcija 2 % apmērā atbilst lauksaimnieku kooperatīvo asociāciju ieturētajai procentu likmei. Tātad nevar atzīt pamatu, kas balstīts uz korekcijas nesamērīgo raksturu.

114 Līdz ar to Komisijai bija tiesības piemērot apstrīdēto korekciju.

115 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, pārējā daļā prasība ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

116 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tomēr saskaņā ar Reglamenta 69. panta 3. punktu, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus izdevumus paši. Tā kā šajā lietā lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, tie sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **Atcelt Komisijas 2002. gada 26. jūnija Lēmumu 2002/524/EK, ar ko izslēdz no Kopienas finansējuma atsevišķus izdevumus, ko dalībvalstis veikušas Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļas ietvaros tiktāl, ciktāl tas no Kopienu finansējuma izslēdz Grieķijas Republikas veiktos izdevumus laukaugu kultūru sektorā pirms 1999. gada 20. augusta, ciktāl šīs izmaksas skar korekcijas sakarā ar pretrunām starp deklarētajām izmaksām un platībām, kas var pretendēt uz paziņoto atbalstu;**

2) **pārējā daļā prasību noraidīt;**

3) **katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.**

[Paraksti]